

คู่มือ

การปฏิบัติงานตามภารกิจหลักและ มาตรฐานการปฏิบัติงาน

นายเชษฐา หนองเหล็ก

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มกฎหมายและคดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริต ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้เสนอว่าการส่งเสริมการศึกษาเพื่อสร้างเยาวชนให้เป็นสุจริตชน ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมให้นโยบายการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ปรับทิศทางจากการมุ่งสร้างคนเก่งคนดี ดำรงชีวิตสอดคล้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสังคมที่มีเสถียรภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง รวมทั้งการแก้ปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์ปชั่นของประเทศชาติอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่รับผิดชอบงานจัดการศึกษาเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต ได้ตระหนักในความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงได้อนุมัติให้สำนักงานพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในเขตพื้นที่การศึกษา “ป้องกันการทุจริต” เพื่อวางรากฐานการปลูกจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขอประเทศชาติให้กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารมาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้าโครงการเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต ได้ศึกษาและใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานโครงการเขตพื้นที่การศึกษาสุจริตให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และผู้เข้าร่วมโครงการเกิดคุณลักษณะ ๕ ประการ คือ ทักษะ การคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ และเป็นเกณฑ์การประเมินเพื่อรองรับเป็นเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารมาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต ที่จัดทำขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

นายเชษฐา หนองเหล็ก

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มกฎหมายและคดี

กลุ่มกฎหมายและคดี สพ.ชัยภูมิ เขต ๓

วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานวินัยเชิงรุก ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดได้มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยอย่างถูกต้องและทั่วถึง ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมนำการบริหารงานวินัย ภายใต้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

พันธกิจ (Mission)

เปิดโอกาสให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัด ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องวินัยและนำไปพัฒนาในด้านการดำเนินการทางวินัยเชิงรุกได้อย่างทั่วถึง โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ (Goals)

ภายในปี ๒๕๖๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ และสถานศึกษาในสังกัด มีความเข้มแข็งในการบริหารงานวินัยเชิงรุก โดยจัดระบบการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา และจะลดอัตราการร้องเรียนลงร้อยละ ๖๐

ค่านิยม (Value)

- ทำงานเป็นทีมอย่างสามัคคี
- ปฏิบัติอย่างเที่ยงตรง ใช้ความรู้ความสามารถ
- เป็นกันเอง คิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนา ปรีक्षा ไกล่เกลี่ย ป้องปรามการกระทำผิดวินัย
- ศึกษาค้นคว้าเพื่อรับการเปลี่ยนแปลง
- ตอบโจทยได้ทุกประเด็นคำถาม

ประเภทของเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
ชื่อเอกสาร : งานด้านกฎหมายและการดำเนินคดีของรัฐ

๑. ชื่องาน

งานด้านกฎหมายและการดำเนินคดีของรัฐ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรในการดำเนินคดีของรัฐให้แก่หน่วยงานราชการ สถานศึกษา รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมตั้งแต่การดำเนินคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีล้มละลาย จนกระทั่งคดีถึงที่สุด และยังรวมถึงการบังคับคดีหรือมาตรการบังคับทางปกครอง การดำเนินการเพื่อหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดเรียกค่าสินไหมทดแทน อีกทั้งต้องดำเนินการให้เป็นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

๔. คำจำกัดความ

-

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย แก่หน่วยงานและสถานศึกษา รวมถึงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด ตลอดจนผู้มารับบริการในเรื่องอื่นๆ ด้วย

๒. รับเรื่องจากโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีล้มละลาย (ที่มาขอความช่วยเหลือ)

๓. เสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อพิจารณาสั่งการ

๔. รวบรวมพยานหลักฐาน ประสานงาน และมีหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานอัยการเพื่อจัดพนักงานอัยการให้ว่าต่างหรือแก้ต่างในคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีล้มละลาย ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีหรือถูกฟ้องคดี รวมทั้งการดำเนินการอื่นๆ ตามกระบวนการพิจารณาคดี จนกระทั่งศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาและรวมไปถึงการอุทธรณ์และฎีกาคำสั่งหรือคำพิพากษาจนคดีถึงที่สุด

๕. รวบรวมพยานหลักฐานและจัดทำคำฟ้องในฐานะผู้ฟ้องคดีหรือคำให้การในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีให้กับหน่วยงานราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อส่งศาลปกครอง และดำเนินการอื่นตามกระบวนการพิจารณาคดีจนคดีถึงที่สุด

๖. การบังคับคดีและการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง รวมถึงการสืบทรัพย์หรือหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับคดี

๗. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการหาตั้งผู้รับผิดชอบทางละเมิดรวมทั้งค่าสินไหมทดแทน กรณีเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ รวมทั้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๘. การพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ รวมถึงการเข้าตรวจดูและคัดสำเนาเอกสาร ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หมายเหตุ : บทบาทอำนาจหน้าที่ในเรื่องการดำเนินงานวินัย และการอุทธรณ์ร้องทุกข์ ตามที่กล่าวมาข้างต้น นั้น เป็นเรื่องเฉพาะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับข้าราชการในหน่วยงาน อื่นๆ

๖. Flow chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ / ประมวลกฎหมายอาญา
๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง / ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
๔. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒
๕. พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๖. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๗. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๘. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
๙. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
๑๐. กฎหมาย ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของเอกสาร : คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
ชื่อเอกสาร : การดำเนินงานวินัยข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา

ขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	เตรียมการนำเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๓ วัน	สรุปประเด็นและข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหนังสือร้องเรียน	นิติกร
๒	ประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๑ วัน	นำเสนอประเด็นและข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหนังสือร้องเรียน ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการว่าจะรับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการต่อไปหรือไม่	นิติกร
๓	ตรวจสอบ/สืบสวนข้อเท็จจริง	ไม่เกิน ๑๕ วัน	แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน เพื่อชี้มูลในเบื้องต้น	นิติกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๔	สรุปผลการตรวจสอบสืบสวน	ไม่เกิน ๕ วัน	เขียนรายงานผลการตรวจสอบ/สืบสวนโดยมีข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานประกอบพร้อมข้อพิจารณา	นิติกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๕	ประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๑ วัน	พิจารณาว่าควรยุติเรื่องหรือดำเนินการทางวินัยต่อไป	นิติกร
๖	เสนอรายงานผลการประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	นำเสนอประเด็นและข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ/สืบสวนพร้อมความเห็นของคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	นิติกร
๗	แจ้งผลการร้องเรียนต่อผู้ร้องกรณียุติเรื่อง	ไม่เกิน ๓ วัน	ทำหนังสือแจ้ง	นิติกร
๘	เตรียมการดำเนินการทางวินัย กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย	ไม่เกิน ๓ วัน	ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และมีหนังสือแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง	นิติกร
๙	สอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง	ไม่เกิน ๙๐ วัน	ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐	คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
-------	--------------	----------	---------------	--------------

๑๐	สอบสวนวินัยร้ายแรง	ไม่เกิน ๑๘๐ วัน	ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐	คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
๑๑	ตรวจสอบจำนวนการดำเนินการทางวินัย	ไม่เกิน ๓๐ วัน	ตรวจสอบว่าดำเนินการถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ เขียนรายงานที่มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี	นิติกร
๑๒	เสนอจำนวนการดำเนินการทางวินัยต่อ ผอ.สพป.ชัยภูมิ ๓ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	เสนอรายงานที่มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี ความเห็นของ ผอ.สพป.ชัย. ๓	นิติกร
๑๓	เสนอรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อที่ประชุม กศจ. ชัยภูมิ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	ส่งจำนวนการสอบสวนพร้อมมติ กศจ.ชัยภูมิ	นิติกร
๑๔	รายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ ก.ค.ศ. กรณีวินัยอย่างร้ายแรง	ไม่เกิน ๓ วัน		นิติกร

๑. ชื่องาน

การดำเนินงานวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนิติกรในการดำเนินงานวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓

๓. ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมตั้งแต่การส่งเสริมวินัยและป้องปราบมิให้กระทำผิด ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนรับเรื่องร้องเรียน สืบสวนข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยร้ายแรง และไม่ร้ายแรง การดำเนินการทางวินัยสิ้นสุด รวมถึงการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ในการดำเนินการนี้กล่าวถึงเฉพาะในส่วนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ

๔.๒ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

๔.๓ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หมายถึง ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตาม มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ การส่งเสริมวินัยข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๑.๑ ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับวินัยและระเบียบกฎหมายแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

๕.๑.๒ ส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดมีการเสริมสร้างและพัฒนาวินัยให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชารวมถึงการป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยด้วย

๕.๑.๓ จัดทำหรือเผยแพร่หนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยให้แก่สถานศึกษาในสังกัด

๕.๒ การดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๒.๑ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อมีการร้องเรียนหรือปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชน หรือได้รับรายงานจากหน่วยงานอื่น หรือผู้บังคับบัญชาพบเห็นการกระทำผิด

๕.๒.๒ ตรวจสอบการสืบสวนข้อเท็จจริง ถ้าเป็นกรณีไม่มีมูลก็เสนอผู้บังคับบัญชายุติเรื่อง แต่ถ้าเป็นกรณีมีมูลเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงก็เสนอให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

๕.๒.๓ คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ.ว่าด้วยการสอบสวน พิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๒.๔ เสนอรายงานการสอบสวนตามแบบ สว.๖ พร้อมสำนวนการสอบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณา ถ้าไม่ผิดวินัยให้ยุติเรื่อง แต่ถ้าผิดวินัยให้ออกคำสั่งลงโทษทางวินัย ตามระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกอบกับ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๒.๕ รายงานการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๕.๒.๕.๑ กรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๑.๔ แล้วให้ตรวจเสนอรายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณา เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับรายงานแล้วเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษ หรือการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็มีอำนาจสั่งงดโทษ ลดโทษ เพิ่มโทษ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในคำสั่งเดิมได้ และหากเห็นว่ากรณีเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็มีอำนาจหรือแจ้งผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงได้ เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้วให้เสนอหรือรายงาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการไปตามนั้น แล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณา หากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ก็ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ.เพื่อพิจารณาต่อไป ถ้าเห็นด้วยกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ก็ถือว่าการดำเนินการทางวินัยกรณีนี้สิ้นสุด ถ้า ก.ค.ศ.มีมติเปลี่ยนแปลงการลงโทษหรือมีความเห็นเป็นประการใด ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น

๕.๒.๕.๒ กรณีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๑.๔ เองแล้วให้รายงาน อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณามีมติเป็นประการใดให้ผู้มีอำนาจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการไปตามนั้นแล้วรายงานการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณา หากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นแย้งกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ก็ให้รายงานไปยัง ก.ค.ศ.เพื่อพิจารณาต่อไป ถ้าเห็นด้วยกับมติ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ก็ถือว่าการดำเนินการทางวินัยกรณีนี้สิ้นสุด ถ้า ก.ค.ศ. มีมติเปลี่ยนแปลงการลงโทษหรือมีความเห็นเป็นประการใด ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมตินั้น

๕.๓ การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๕.๓.๑ เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อมีการร้องเรียน หรือปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชนหรือได้รับรายงานจากหน่วยงานอื่น หรือผู้บังคับบัญชาพบเห็นการกระทำผิด

๕.๓.๒ ตรวจสอบการสืบสวนข้อเท็จจริง ถ้าเป็นกรณีไม่มีมูลก็เสนอผู้บังคับบัญชายุติเรื่อง แต่ถ้าเป็นกรณีมีมูลเป็นความผิดวินัยร้ายแรง ก็เสนอให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

๕.๓.๓ คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๓.๔ เสนอรายงานการสอบสวนตามแบบ สว.๖ พร้อมสำนวนการสอบสวนให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณา ถ้าไม่ผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่อง แต่ถ้าผิดวินัยก็ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๓.๔.๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน มีความเห็นพ้องกันในระดับโทษไม่ร้ายแรง(ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน) ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งลงโทษให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกอบกับระเบียบ ก.ค.ศ.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ จากนั้นรายงานให้อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งหรือปฏิบัติไปตามมติ

๕.๓.๔.๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นในระดับโทษแย้งหรือต่างกัน (ระดับโทษร้ายแรงกับระดับโทษไม่ร้ายแรง) ให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติเป็นประการใด ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่ง หรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติ

๕.๓.๔.๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน มีความเห็นพ้องกันในระดับโทษว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ปลดออก หรือไล่ออก) ให้นำเสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาความผิดและกำหนดโทษ เมื่อ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษามีมติเป็นประการใด ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่ง หรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

๕.๓.๔.๕ รายงานการดำเนินงานวินัยพร้อมสำนวนการสอบสวนให้ ก.ค.ศ.พิจารณา ตามมาตรา ๑๐๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕.๔ การสั่งพักราชการ

๕.๔.๑ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา และมีเหตุตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ.๒๕๔๒) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา และกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เช่น ถ้าให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการสอบสวนพิจารณาหรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น ฯลฯ แล้ว

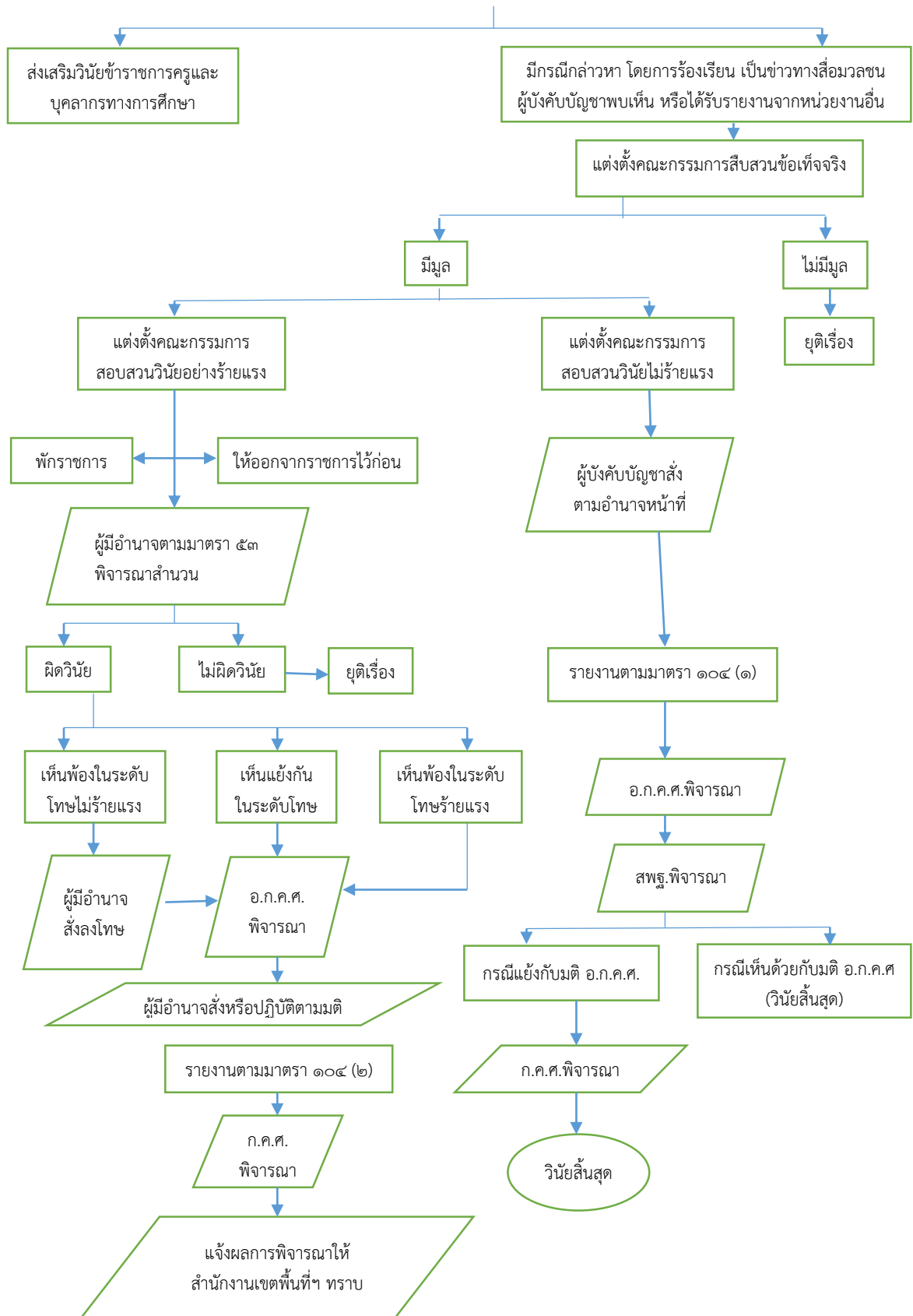
๕.๔.๒ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งพักราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา

๕.๕ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๕.๕.๑ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ซึ่งเป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตาม ข้อ ๓ และผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า การสอบสวนพิจารณาหรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

๕.๕.๒ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ออกคำสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๗.๑ แบบ สว.๑ (แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง/ร้ายแรง)
- ๗.๒ แบบ สว.๒ (บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๓)
- ๗.๓ แบบ สว.๓ (บันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๒๔)
- ๗.๔ แบบ สว.๔ (บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา)
- ๗.๕ แบบ สว.๕ (บันทึกถ้อยคำพยานของฝ่ายกล่าวหา/ฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา)
- ๗.๖ แบบ สว.๖ (รายงานการถูกสอบสวน)
- ๗.๗ แบบ พอค.๑ (ให้พักราชการ)
- ๗.๘ แบบ พอค.๒ (ให้ออกจากราชการไว้ก่อน)
- ๗.๙ แบบ พอค.๓ (ให้กลับโดยไม่มีความผิด)
- ๗.๑๐ แบบ พอค.๔ (ให้กลับโดยมีความผิด)
- ๗.๑๑ แบบฟอร์มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๘.๒ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๘.๓ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยกรณีความผิดชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๙
- ๘.๔ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๔๙
- ๘.๕ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวิธีออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๘.๖ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๘.๗ ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- ๘.๘ กฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา
- ๘.๙ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- ๘.๑๐ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน และการตรวจสอบต่อเรื่องร้องเรียน
ขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๓

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	เตรียมการนำเสนอต่อคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๓ วัน	สรุปประเด็นและข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหนังสือร้องเรียน	นิติกร
๒	ประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๑ วัน	นำเสนอประเด็นและข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหนังสือร้องเรียน ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการว่าจะรับเรื่องร้องเรียนไว้ดำเนินการต่อไปหรือไม่	นิติกร
๓	ตรวจสอบ/สืบสวนข้อเท็จจริง	ไม่เกิน ๑๕ วัน	แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน เพื่อชี้มูลในเบื้องต้น	นิติกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๔	สรุปผลการตรวจสอบสืบสวน	ไม่เกิน ๕ วัน	เขียนรายงานผลการตรวจสอบ/สืบสวนโดยมีข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานประกอบพร้อมข้อพิจารณา	นิติกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๕	ประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	ไม่เกิน ๑ วัน	พิจารณาว่าควรยุติเรื่องหรือดำเนินการทางวินัยต่อไป	นิติกร
๖	เสนอรายงานผลการประชุมคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	นำเสนอประเด็นและข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ/สืบสวนพร้อมความเห็นของคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียน	นิติกร
๗	แจ้งผลการร้องเรียนต่อผู้ร้องกรณียุติเรื่อง	ไม่เกิน ๓ วัน	ทำหนังสือแจ้ง	นิติกร
๘	เตรียมการดำเนินการทางวินัย กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย	ไม่เกิน ๓ วัน	ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และมีหนังสือแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง	นิติกร
๙	สอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง	ไม่เกิน ๙๐ วัน	ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐	คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง

ลำดับ	ฝั่งกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑๐	สอบสวนวินัยร้ายแรง	ไม่เกิน ๑๘๐ วัน	ดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๐	คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง
๑๑	ตรวจสอบสำนวนการดำเนินการทางวินัย	ไม่เกิน ๓๐ วัน	ตรวจสอบว่าดำเนินการถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ เขียนรายงานที่มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี	นิติกร
๑๒	เสนอสำนวนการดำเนินการทางวินัยต่อ ผอ.สพป.ชย. ๓ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	เสนอรายงานที่มีทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พร้อมความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ความเห็นของกลุ่มกฎหมายและคดี ความเห็นของ ผอ.สพป.ชย. ๓	นิติกร
๑๓	เสนอรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อที่ประชุม กศจ. ชัยภูมิ พิจารณา	ไม่เกิน ๓ วัน	ส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมมติ กศจ.ชัยภูมิ	นิติกร
๑๔	รายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรงไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ ก.ค.ศ. กรณีวินัยอย่างร้ายแรง	ไม่เกิน ๓ วัน		นิติกร